

Republica Moldova

GVERNUL

HOTĂRÎRE Nr. HG870/2018
din 05.09.2018

privind aprobarea Codului deontologic al expertului judiciar

Publicat : 14.09.2018 în MONITORUL OFICIAL Nr. 347-357 art. 927 Data intrării în vigoare

În temeiul Legii nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 157-162, art. 316), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Codul deontologic al expertului judiciar (se anexează).
2. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data publicării.

PRIM-MINISTRU Pavel FILIP

Contrasemnează:

Ministrul justiției Victoria IFTODI

Ministrul afacerilor interne Alexandru JIZDAN

Ministrul sănătății,

muncii și protecției sociale Svetlana CEBOTARI

Nr. 870. Chișinău, 5 septembrie 2018.

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului nr.870/2018

CODUL DEONTOLOGIC AL EXPERTULUI JUDICIAR

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Codul deontologic al expertului judiciar (în continuare - *Cod*) reprezintă un ansamblu de norme de conduită profesională și de obligații etice ale experților judiciari.
2. Scopul prezentului Cod este ghidarea comportamentului experților judiciari, astfel încât aceștia să respecte valorile morale și profesionale, principiile și normele de conduită.
3. Expertul judiciar trebuie să se asigure că niciun factor obiectiv sau subiectiv nu aduce atingere principiilor și regulilor de conduită profesională.
4. Respectarea prevederilor prezentului Cod constituie o obligație profesională pentru fiecare expert judiciar din cadrul instituțiilor publice de expertiză judiciară, precum și din cadrul birourilor individuale și asociate de expertiză judiciară.
5. Orice persoană poate pretinde experților judiciari respectarea acestor norme de conduită în raporturile sale cu aceștia.

Capitolul II

PRINCIPIILE DE CONDUITĂ ALE

EXPERTULUI JUDICIAR

6. Conduita profesională a expertului judiciar este guvernată de următoarele principii:

- 1) *legalitate* - în activitatea sa, expertul judiciar este obligat să respecte Constituția Republicii Moldova, actele normative ce reglementează domeniul activității expertizei judiciare și să aplice corect dispozițiile actelor normative la efectuarea expertizei judiciare și formularea concluziilor sale;
- 2) *integritate* - expertul judiciar trebuie să aibă un comportament care să asigure onestitatea și integritatea acestuia în activitate;
- 3) *independentă* - expertul judiciar este independent față de conducătorul ierarhic superior, față de ordonatorul expertizei judiciare, față de părțile din procesul judiciar, precum și față de alte persoane interesate de rezultatul expertizei judiciare;
- 4) *obiectivitatea și plenitudinea cercetărilor* - expertul judiciar își desfășoară activitatea în mod corect și efectuează cercetări cu privire la obiectele expertizei în baza unor aprecieri obiective, complete și sub toate aspectele, aplicând realizările moderne ale științei și tehnicii și selectând, în măsura necesară, metodele adecvate de cercetare pentru soluționarea problemelor înaintate;
- 5) *confidențialitate* - informațiile, faptele și documentele de care expertul a luat cunoștință și pe care le deține ca urmare a exercitării atribuțiilor sale în vederea efectuării expertizei judiciare sau care i-au devenit cunoscute ca urmare a participării la ședințele de judecată închise nu pot fi divulgate și nu pot fi utilizate în interes personal ori în interesul unui terț, cu excepția cazurilor în care a fost autorizat în mod expres în acest scop sau dacă are obligația legală de a le divulga. Materialul documentar privind lucrările de expertiză poate fi utilizat în vederea redactării unor lucrări științifice numai după soluționarea definitivă a cauzei și păstrând anonimul, în condițiile legii;
- 6) *profesionalism* - expertul judiciar trebuie să aplice corect, conștiincios, competent, eficient și responsabil cunoștințele teoretice și deprinderile practice în exercitarea atribuțiilor sale, să își perfecționeze continuu cunoștințele și abilitățile profesionale și să efectueze doar lucrările pe care el însuși le poate realiza;
- 7) *imparțialitate și echitate* - la efectuarea expertizei, expertul judiciar este obligat să acționeze imparțial, corect și nediscriminatoriu și să nu admită afectarea obiectivității sale ca urmare a unor conflicte de interese, a unor influențe de natură politică, rasială, etnică, socială sau a oricăror alți factori ce pot influența rezultatele expertizelor judiciare efectuate;
- 8) *respectarea drepturilor și libertăților persoanei* - la efectuarea expertizei judiciare este asigurată respectarea drepturilor și libertăților constituționale ale persoanei. Cercetările care necesită limitarea temporară a libertății sau a inviolabilității persoanei se realizează doar în temeiurile și conform procedurii stabilite de legislație;
- 9) *prioritatea interesului public* - în îndeplinirea atribuțiilor funcționale, expertul judiciar acordă prioritate realizării serviciului în folosul comunității față de interesul personal;
- 10) *loialitate* - expertul judiciar manifestă atașament față de instituție și valorile promovate de aceasta, creînd un climat de lucru bazat pe dezvoltarea spiritului de echipă, coeziune și disciplină, a încrederii și respectului reciproc, pe cultivarea și cristalizarea tradițiilor instituției, precum și pe conștientizarea faptului că serviciul se realizează în beneficiul persoanelor și al statului. Expertul judiciar are obligația să apere în mod loial prestigiul instituției publice, precum și să se abțină de la orice acțiuni/inacțiuni care ar cauza prejudicii imaginii ori intereselor legale ale acestuia.

Capitolul III NORMELE DE CONDUITĂ PROFESIONALĂ ȘI RESTRICȚIILE PRIVIND ACTIVITATEA EXPERTIZILOR JUDICIARI

7. În exercitarea atribuțiilor sale profesionale, expertul judiciar este obligat:

- 1) să respecte prevederile legale, dispozițiile interne, precum și normele profesionale specifice

activității desfășurate;

- 2) să îndeplinească corect și în termen sarcinile de serviciu în limitele competențelor și responsabilităților atribuite;
- 3) să își îndeplinească activitatea conștient, responsabil, loial, obiectiv și imparțial;
- 4) să respecte demnitatea umană și drepturile omului;
- 5) să declare conflictul de interese sau orice presiune exercitată pentru a influența rezultatul unei examinări ori de câte ori apar asemenea situații;
- 6) să țină cont de prezența circumstanțelor de abținere sau recuzare prevăzute de legislația procesuală;
- 7) să nu folosească poziția sa în interese particulare și să nu condiționeze anumite recompense pentru activitatea exercitată;
- 8) să își îmbunătățească continuu cunoștințele, competențele și abilitățile profesionale;
- 9) să facă concluzii și să ofere informații în calitate de expert judiciar în cadrul proceselor de judecată, doar în limitele competenței sale profesionale;
- 10) să utilizeze probele astfel încât să nu afecteze sănătatea și siguranța propriei persoane, a colegilor și a publicului;
- 11) să nu își asume atribuțiile organelor de urmărire penală și să respingă orice delegare în acest sens;
- 12) să își exercite activitatea profesională în timp util și efectiv;
- 13) să utilizeze eficient echipamentul din dotare;
- 14) să nu provoace pagube materiale instituției sau biroului asociat;
- 15) să nu solicite sau să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj care le sînt destinate personal, familiei, părinților, prietenilor sau altor persoane fizice și juridice și le pot influența imparțialitatea în exercitarea atribuțiilor;
- 16) să adopte o conduită care să nu discrediteze integritatea sa profesională și morală și să nu prejudicieze imaginea profesiei;
- 17) să nu divulge informația care i-a devenit cunoscută în procesul efectuării expertizei judiciare.

Capitolul IV

EXPERTUL JUDICIAR ÎN RELAȚII CU ORDONATORII EXPERTIZELOR JUDICIARE, TERȚII ȘI ALTE ENTITĂȚI

- 8.** Expertul judiciar trebuie să demonstreze o atitudine respectuoasă în raporturile cu ordonatorii expertizelor judiciare, participanții la proces, precum și cu alte persoane fizice și juridice și să impună această obligație și persoanelor care activează în calitate de expert stagiar.
- 9.** Expertul judiciar este obligat să explice ordonatorilor expertizelor judiciare concluziile și conținutul raportului de expertiză judiciară în orice situație în care necesitatea este impusă de circumstanțele concrete ale cauzei.
- 10.** Expertul judiciar este obligat să informeze ordonatorii expertizelor în timp util asupra oricăror modificări intervenite în legătură cu expertiza efectuată.
- 11.** Expertul judiciar nu va induce în eroare ordonatorii expertizelor judiciare cu privire la autoritatea, calificarea, experiența sau abilitățile sale.
- 12.** Expertul judiciar trebuie să manifeste maximă diligență și să acorde timpul necesar pentru fiecare întrebare supusă examinării în vederea formulării unor concluzii obiective și întemeiate, fără a admite acțiuni care vor duce la tergiversarea nejustificată a efectuării expertizei.
- 13.** Expertului judiciar îi este interzis să se expună asupra întrebărilor adresate anterior întocmirii raportului de expertiză.
- 14.** Expertul judiciar se ghidează de principiile loialității, corectitudinii și respectului reciproc în relație cu colegii săi.
- 15.** Expertul judiciar manifestă spirit de echipă și acordă sprijin efectiv colegilor în exercitarea

profesiei, în limita timpului disponibil.

16. Expertul judiciar nu va admite subminarea prestigiului profesiei, instituției publice de expertiză judiciară/biroului de expertiză judiciară în care activează sau discreditarea activității profesionale a colegilor prin acțiuni, declarații critice ori ofensatoare.

17. La efectuarea expertizelor în comisie sau a expertizelor complexe, expertul judiciar este obligat să întrețină relații bazate pe responsabilitate, egalitate în drepturi, respect reciproc, colaborare cu ceilalți experți participanți la expertiză.

18. Expertul judiciar conducător de stagiu este responsabil de activitatea profesională exercitată de expertul stagiar.

19. În cadrul exercitării activității profesionale, expertul judiciar își confirmă statutul prin prezentarea legitimației. Expertul judiciar nu va utiliza legitimația în alte scopuri.

20. Expertul judiciar va fi deschis și accesibil publicului, inclusiv prin intermediul persoanelor care activează în cadrul biroului său în calitate de expert stagiar sau altă calitate.

21. Expertul judiciar nu va utiliza autoritatea profesiei și/sau a instituției în scopul realizării intereselor personale.

22. În timpul exercitării atribuțiilor profesionale, expertul judiciar va avea un aspect exterior adecvat, care să sporească prestigiul profesiei.

23. Diferențele de natură profesională dintre experții judiciari se vor soluționa în mod obligatoriu pe cale amiabilă.

24. Expertul judiciar care consideră că a avut loc o încălcare de către colegul său a prezentului Cod trebuie să informeze asupra acestui lucru Comisia de disciplină a experților judiciari.

Capitolul V

RĂSPUNDEREA EXPERTULUI JUDICIAR

25. Încălcarea prevederilor prezentului Cod atrage răspunderea disciplinară a experților judiciari, cu excepția cazului în care fapta comisă întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni sau contravenții.

26. Sancțiunile disciplinare se aplică în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.